

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Qvæ sit essentia causæ in communi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

ratio, qua nituntur aduersarij; & qua negatam à nobis maiorem probant, nullius momenti est: quia, quæ simul loco non sunt, ubi in locis immediatis sint, Physicè vniri, ac verè continuari possunt: ergo etiam quæ simul tempore non sunt, ubi in temporibus immediatis sint, Physicè poterunt vniri, atque continuari. Confirmatur, atque obiter eleuatur exemplum; quo vtuntur aduersarij: si ad vnionem informatiuam, qua videlicet forma vnitur materiæ, spectes; eius extrema non

possunt non esse in eodem loco, & in eodem tempore: at vnio continuatiua leges vnionis informatiuæ quoad simultatem loci non seruat: cur ergo eas seruare debeat, quoad simultatem temporis? Porro autem ad confirmationem argumenti in simili factum est satis suprâ tract. 7. c. 4. circa medium. Cætera etiam argumenta, quæ fieri possunt, contra nostram, & Aristotelicam compositionem temporis, facillè solui possunt ex dictis eodem tractatu.

LIBER QVARTVS

DE

Causis Corporis naturalis.

TRACTATVS PRIMVS.

DE ESSENTIA CAUSAE IN COMMUNI.

CAPVT PRIMVM.

Quæ sit Essentia Causæ in Communi.

1.

AVSA à P. Suarez 1. Metaph. disp. 12. sect. 2. num. 4. & alijs ita solet definiri. Causa est principium per se influens esse in aliud. Pro cuius definitionis luce, & intelligentia objicies contra eam primò. Potest aliquid esse causa sui quoad secundum esse, ac se per actionem secundariam producere: qua ratione Christum in Eucharistia sui ipsius causam esse ipsemet P. Suarez asserit: at nihil à se ipso aliud est: ergo de ratione causæ, non est, vt esse in aliud influat. Objicies secundò. Pater Aternus influit esse in personam filij à se aliam, seu realiter distinctam: at eius causa non est: ergo, &c. Minor perspicua est: tum quia P. Latini Patrem Aternum filij causam esse omnes negant, vt P. Hurtadus in præsentì testatur: tum, quia si qua causa filij esset, maximè efficiens: at Pater Aternus filium efficere, siue facere nequit: iuxta illud symboli; *genitum, non factum*.

2.

Objicies tertio. Pater creatus v. g. Petrus est causa filij sui, Pauli scilicet, quem genuit: & tamen cum generans, & producus non influit esse in aliud, cum Paulus ab eo genitus non sit aliud ab illo, sed dumtaxat alius: vt perspicuè docet B. Damascenus cap. 9. dialect. ibi: *Sciendum, quod quæ natura differunt, aliud, & aliud dicuntur. Dicimus enim, aliud est homo, & aliud est equus: aliud enim secundum naturam: est enim alia species homi-*

nis, & alia equi. Numero autem differentia (id est hypostases) alius, & alius dicuntur. Dicimus enim, quoniam alius est Petrus, & alius Paulus: non autem possumus dicere, quoniam aliud est Petrus, & aliud Paulus, quia falsum dicimus. Natura enim vniuersa sunt, non sunt vnum numero. Hactenus ille.

Verum ad primum respondeo. In primis adeò constans non est, aliquid sui ipsius causam esse posse: & si de causalitate immediata sermo sit, opusitum longe probabilius est, vt ostendetur in loco. Deinde eo modo, quo aliquid se ipsum causat, si se causare potest, eo, inquam, modo, à se ipso distinguitur: siquidem se quoad secundum tantum esse, siue quoad secundam actionem causat: actio autem secunda non minus quàm prima distinguitur, & est aliud quid à re, quæ per eam à se ipsa causatur. Ad secundum respondeo, particulam, *aliud*, in definitione causæ supponere pro alietate, siue distinctione, quæ omnem identitatem realem etiam mediatam, siue in tertio excludat: at filius ita distinguitur à Patre aternò, vt ea distinctio omnem identitatem realem etiam in tertio excludat, eo quod vterque in eadem essentia, & natura realiter conueniant, atque indentificentur inuicem: proinde non est, cur alter respectu alterius censerì possit aliud, propriè loquendo, & prout particula, *aliud*, modò sumitur.

Enimuero P. Hurtadus in præsentì alio nomine Patrem aternum filij causam esse non posse tuetur: nempe, quia causa debet esse prior natura suo effectù: at Pater aternus prior natura filio esse nequit, quoniam prioritas naturæ est prioritas non realis, sed rationis: atque adeo quod prius natura alio est, sine eo concipi poterit: cum ergo Pater aternus sine filio existente concipi nequeat, propterea quod generatio actiua filij de essentia

essentia Patris sit, & in ipsa paternitate consistat; sanè Pater prior natura filio, eiusuè causa esse non poterit. Vno verbo: generatio actiua filij Patrem non supponit, sed potius constituit: unde Pater filij causa esse non sustinet. Contra tamen sic argumentor: quia non implicat in creatis principium aliquod, quod se ipso sit productio alicuius effectus: at eiusmodi principium esset causa sui effectus: ergo quantumuis Pater Æternus seipso sit productio, ac generatio filij, adhuc eius causa esse poterit. Major probatur: tum quia in ea hypothese nulla repugnantia est: tum quia effectus aliquis creatus seipso à causa produci potest: ut cernere est in actione, quæ seipsa à causâ producitur: ergo etiam causa aliqua creatura seipsa effectum producere poterit. Deinde Deus est causa Angel; & tamen per suam volitionem à se realiter indistinctam eum producit: ergo quamuis Pater Æternus per generationem à se realiter indistinctam, nec enim ab eo virtualiter indistincta esse potest filium producat, adhuc filij causa esse poterit. Præterea: actio est posterior natura causâ, quamuis seipsa à causa essentialiter oriatur, ita ut sine causâ concipi nequeat: ergo & Pater prior natura filio, & eius causa esse poterit, quamuis sine eo non possit concipi, aut esse.

Ad tertium argumentum contrarium respondeo, Damascenum hoc tantum voluisse, Paulum quoad naturam non esse aliud specificè à Petro, cum ambo eandem specificè naturam sortiantur: at esse ab eo quoad naturam aliud numerice, & suppositaliter, cum diuersas numero naturas humanas, singulares quidem, atque suppositatas obtineant: vnum autem ab alio esse aliud solo priori sensu sufficere, ad hoc, ut alter alterum generans sit vera causa; iuxta huius definitionem à nobis traditam. Si cui tamen propter difficultates superiores ea definitio minus placet, is causam in communi sic definiat: *Causa est id, quod tribuit alicui esse finitum.* Atque ita erit, ut Pater Æternus non sit stricte causa Filij; quippe cui tribuit esse non finitum, sed infinitum: neque non etiam ut Petrus v. g. Pauli, quem generat, e contrario vera causa sit, cum esse ei non infinitum, sed finitum communicet.

CAPVT II.

An essentia cause conueniat propriè, & uniuocè cause remotæ?

5. **Q**uestio hæc quantumuis magna ex parte de nomine sit, parui tamen momenti non est, eo quod eius affirmatiua parte rectè concludi possit concursus immediatus Dei, cum quauis creatura ad omnes eius operationes: nimirum quia Sacra pagina passim edocet, Deum esse causam omnium effectuum, qui à causis secundis proficiuntur: cum autem verba sacrae paginae, manifestâ ratione non refragante, solum in sensu proprio, & rigoro accipienda sint, non vero in metaphorico, & translatio: certè Deus causa propria, & stricte omnium effectuum cuiuscumque creaturæ censendus est: ubi ergo sola causa immediata, & proxima propriè causa sit, iuxta affirmationem vnius questionis partem, sanè Deus omnium effectuum cuiuscumque creaturæ immediata, & proxima causa negari non poterit; quam

illationem infra fortassis contrâ Durandum prememus. Igitur P. Suarez disp. 18. Metaph. sect. 2. num. 22. P. Vasquez tom. 1. in 3. part. d. 21. n. 17. & P. Hurtado disp. 8. Phys. sect. 4. censent, causam remotam, & quæ mediâ aliâ causâ solum causat, qualis est aqua calida, & in genere causâ materialis sustentans, & causans calorem respectu caloris in me à calore aqueo derinati, aut qualis est ignis A ignem B immediate efficiens respectu ignis D. qui ab igne B. immediate producitur: eiusmodi, inquam, causam improprie, & metaphorice causam appellari, & esse; quibus ipse libenter subscribo.

Primo: quia cognoscere mediare, siue medio alio cognoscente non est proprie cognoscere: ergo neque causare mediare, sicut media alia causa cauante est proprie causare: ac proinde causa remota, siue mediata proprie causa non est. Antecedens probatur: quia si cognoscere aliquid medio alio cognoscente esset proprie, & simpliciter cognoscere, Deus falsum cognoscere, & affirmare proprie, & simpliciter posset: siquidem medio intellectu creato, & fallibili aliquid falsum cognoscit & affirmat: haud secus, ac media aliqua causa creata aliquid causat. Secundò, & recidit in idem: quia velle aliquid mediare, siue medio aliquo alio volente non est proprie, & simpliciter velle: aliàs quod Deus mediare, siue medio libero arbitrio creato vult, illud proprie, & simpliciter vellet, atque adeò malum, & peccatum proprie, & simpliciter vellet: ergo etiam causare aliquid mediare, siue media alia causa cauante non est proprie, & simpliciter causare: ac per consequens institutum efficitur. Tertio: quia velle efficaciter aliquid mediare, siue medio alio voluto, non est simpliciter, & proprie velle: ergo nec causare mediâ aliâ causâ prius causatâ erit proprie, & simpliciter causare: ac proinde, &c. Antecedens probatur: quia aliàs Deus peccatum efficaciter vellet, siquidem mediare, siue mediâ eius permissione prius volitâ illud quodammodo vult.

Quarto: quia videri mediare, siue medio alio viso, non est proprie, & simpliciter videri: ergo neque etiam causare mediâ aliâ causâ prius causatâ erit proprie, & simpliciter causare: atque adeo, &c. Antecedens probatur: quia aliàs Deus esset in hac vita simpliciter & proprie visibilis, siue intuitiue cognoscibilis contra illud Pauli 1. ad Timoth. 6. *Rex Regum, & Dominus dominantium, qui lucem habitat inaccessibilem, quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest.* Sequela vero probatur: quia Deus mediare, aut mediis creaturis; siue, quod perinde est, in iis videtur, & intuitiue cognoscitur, iuxta illud Pauli: *inuisibilia enim ipsius à creatura mundi per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur:* quibus verbis asserit, Deum immediate inuisibilem, adhuc mediare, siue in suis effectibus videri: ergo si hac ratione videri est, proprie visibilem esse; certè Deus in hac mortali vitâ proprie videri, & intuitiue cognosci poterit: quod certè priori testimonio Pauli aperte repugnat. Quintò, demum à priori: quia causa est principium per se influens esse in aliud, ut ex dictis c. præcedenti constaret causa remota non influit per se, sed per aliud à se distinctum, nimirum per causam proximam; in aliud: ergo proprie, & simpliciter causa non est.

Contrariam